

kollektív alkotás. Ha nincs darab, az összes résztvevők együttes munkájával teremt. Mindenünnen összehord céljainak megfelelő anyagot, ebből gyúrja egybe az előadást, mely csak a színpadon kapja meg az összefüggését és formáját. Műve mindannak teljes visszája, amit valaha rendező és scenikus akart. Nem a darabhoz méri a rendezést, hanem kívülről visz egy óriási technikai apparátust a silány, széthulló kollektív tákolmányba. Érdekes gondolata, hogy a páholyszerű színházat meg akarja szüntetni, mert ez a társadalmi rendkülönbséget hangsúlyozza. Az arényszerű színházat akarja fölleveníteni, anélkül, hogy lemondana a rendezés, szobaszerű színpadról. A legújabb technikai vívmányokat akarja belevonni a színpadhatás eszközei közé. A filmmel konkurenciára kel: a mozival összeházasítja a színházat. A közömbös tömegeket egy mindent magában foglaló «összművészet» szenciójával akarja meghódítani. Mindez azonban már a múlté. Színháza megbukott és ő elvesztette lába alól a talajt. Piscator szobája három nap múlva banalitássá vált. A darabok nélkül dolgozó színház, a rendezői technika szellemileg és anyagilag egyaránt kimerült. Tiszta technikával és agitációval még a materialista Berlin se érte be hosszú ideig. Piscator bukása tanulsága minden rendezésnek: a túlfeszített technikai fogások ideig-óráig

feledtetik, de sohasem pótolhatják a hagyományos értékekben gyökerező valódi teatralitást. Bukása óta újból és újból kísérletezik, de régi diadalainak nimbusza eltűnt fejeéről. Piscator korjelző és korjellemző egyéniség. Színháza abszurdumig menő túlzásával közvetlen reakciója a l'art pour l'art színjátszásnak. E visszahatás hevéssége az öntudatos tömegek hatalmas átalakító erejére vall, de amit Piscator alkot nem beteljesedés, hanem úttörés új lehetőségek felé. A tőle kitágított formák új lelki tartalomra várnak. Ez a tartalom csak a nagy emberi közösségek megújult lelki és erkölcsi életéből sarjadhat.

K. B. O.

Magyar Iparművészeti, Háziipari Kiállítás és Vásár a Károlyi-palotában. A Baross Gábor Kör, a Baross Szövetség, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége és a Magyar Iparművészek Országos Egyesülete a folyó év nyarán július hó közepétől szeptember hó közepéig terjedő időre nagyszabású iparművészeti, háziipari kiállítást és vásárt rendez Budapesten a Károlyi-palotában. A kiállításon bemutatásra kerülnek a magyar iparművészek és háziiparosok művészi termékeinek legjobbjai. A kiállítás főleg idegenforgalmi propaganda célokat szolgál, mert a külföldiek részéről a magyar iparművészet és háziipar iránt mindenkor megnyilvánuló nagyfokú érdeklődést kívánja elsősorban kielégíteni. A kiállításra jelentkező iparművészek és háziiparosok száma oly nagy, hogy a Károlyi-palota tágas termei mellett is nagy gondot ad a kiállításra benyújtott tárgyak művészies elrendezése.

A NAPKELET minden közleményéért írója felel. A folyóirat szerkesztője: TORMAY CECILE; s. szerkesztője: HARTMANN JÁNOS. A kiadásért felelős: HEGEDŰS ISTVÁN.

Stephaneum nyomda r. t. — Nyomdaigazgató: KOHL FERENC.